

Nr 75.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1947/48.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkterna 56, 94 och 123) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1947/48 beräkna

dels till Armén: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Arméns delfond ett förslagsanslag av 18 962 000 kronor,

dels till Marinen: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Marinens delfond ett förslagsanslag av 7 465 000 kronor,

dels ock till Flygvapnet: Ersättning till försvarets fastighetsfond: Flygvapnets delfond ett förslagsanslag av 11 599 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 108, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 28 februari 1947, föreslagit riksdagen att

dels godkänna vid nämnda statsrådsprotokoll såsom bilaga fogat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1947/48,

dels ock för budgetåret 1947/48 under riksstatens fjärde huvudtitel anvisa följande anslag, nämligen

Ersättning till försvarets fastighetsfond:

Arméns delfond, förslagsanslag	kronor	20 150 000
Marinens delfond, förslagsanslag	»	6 763 000
Flygvapnets delfond, förslagsanslag	»	11 757 000

Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1945:180 med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1945/46 har riksdagen (skrivelsen 1945:202) uttalat sin anslutning till vissa av dåvarande chefen för försvarsdepartementet i statsrådsprotokollet för den 23 februari 1945 förordade ändrade grunder för beräkning av utgifter för reparation och underhåll av försvarets fastigheter. Dessa beräkningsgrunder, vilka i huvudsak överensstämmer med ett av 1943 års militära fastighetsutredning i utlåtande den 1 november 1944 framlagt förslag, innebära i huvudsak följande.

Medelsbehovet för reparation och underhåll av försvarets byggnadsbestånd, med undantag av vissa anläggningar av speciell karaktär, beräknas principiellt till viss procent av den faktiska byggnadskostnaden för varje särskild fastighet. Med hjälp av en byggnadskostnadsindex omräknas byggnadskostna-

den till 1935 års prisnivå. Byggnadsbeståndet uppdelas i tre grupper, varav första gruppen — äldre byggnader — omfattar byggnader, som färdigstälts före den 1 juli 1938 och som invärderats på grund av särskild värdering, under det att andra och tredje grupperna — nyare byggnader — omfatta byggnader, som färdigstälts efter nyssnämnda datum och som varit i bruk längre, respektive kortare tid än nio år samt redovisas med sitt anskaffningsvärde. Underhållsmedel beräknas första gången för andra budgetåret efter det budgetår, under vilket byggnaden färdigstälts. Underhållskostnaden i procent räknat utgör enligt 1935 års prisnivå i första gruppen 1,1 % för arméns och flygvapnets delfond och 1,5 % för marinens delfond samt i andra och tredje grupperna 0,8 % respektive 0,4 % för samtliga delfonder. Denna underhållsprocent omräknas med hjälp av byggnadsstyrelsens underhållskostnadsindex till prisnivån det år, då beräkningen göres. De procentuellt beräknade underhållsmedlen uppdelas på *dels* en delpost för löpande reparation och underhåll m. m., *dels ock* en delpost för smärre förbättringsarbeten. Dessutom anvisas en delpost för istandsättningsarbeten. Underhållskostnaderna för övnings- och skjutfält samt flygfält med däri ingående jordbruks- och skogsfastigheter beräknas med ledning av vunnen erfarenhet, medan underhållskostnaderna för kajer, dockor, broar m. fl. likartade anläggningar beräknas på grundval av årligen efter företagen besiktning upprättat förslag.

Då erforderligt underlag för de nya beräkningsgrundernas tillämpning ännu icke stå till förfogande, har vid beräkning av anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. från och med budgetåret 1945/46 tillämpats ett på fastighetsutredningens förslag grundat förenklat beräkningssätt.

Rörande detaljberäkningen av de olika anslagsposterna för budgetåret 1947/48 får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

I vad mån de under vapengrenarnas anslagsposter till reparations- och underhållskostnader m. m. beräknade medlen kunna tagas i anspråk blir, framhåller departementschefen, beroende av i vilken utsträckning byggnadstillstånd kan i rådande läge beviljas för sådana arbeten, vilkas utförande förutsätter sådant tillstånd. Att härvidlag verkställa någon säkrare uppskattning har synts departementschefen svårt redan av den anledningen att åtskilliga arbeten kunna utföras av inom försvaret anställd arbetskraft, utan byggnadstillstånd.

Departementschefen har förutsatt, att det skall ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva den jämkning mellan de särskilda posterna inom slutbeloppets ram som kan finnas erforderlig.

Under titeln Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler redovisas de belopp, som över budgeten tillföras respektive fonder. Ersättningsbeloppen bestämmas i princip så, att en förräntning efter 4 % erhålles å det vid respektive budgetårs ingång av fonderna disponerade statskapitalet. Ersättningen under nämnda titel för nästa budgetår har beräknats för arméns delfond till 20 150 000 kronor, för marinens delfond till 6 763 000 kronor och för flygvapnets delfond till 11 757 000 kronor. De i riksstaten

under fjärde huvudtiteln beräknade anslagen föreslås skola å riksstaten slutligt uppföras i överensstämmelse härmed.

I propositionen nr 112 till riksdagen angående redovisning av tillgångar och skulder m. m. vid örlogsvarvens marinverkstäder har departementschefen förordat, att marinverkstäderna i Stockholm och Karlskrona skola erlägga hyra till försvarets fastighetsfond för den å fonden redovisade fasta egendom, som disponeras av verkstäderna. På sätt i berörda sammanhang anförts kunna de inkomster, som härigenom komma att inflyta till diverseposten för marinens delfond under nästa budgetår, beräknas till 700 000 kronor.

Det överskott, som skall tillföras riksstatens driftbudget, föreslås skola fortfarande såsom hittills varit fallet beräknas till 4 % å det vid respektive budgetårs början i fonden ingående kapitalet. I enlighet med riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1947/48 har överskottet å försvarets fastighetsfond i förslaget till riksstat beräknats för arméns delfond till 8 300 000 kronor, för marinens delfond till 4 050 000 kronor och för flygvapnets delfond till 5 900 000 kronor. Överskott att tillföras riksstatens driftbudget har departementschefen således i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag beräknat till 18 250 000 kronor. Denna uppskattning av överskottet har legat till grund för den förut förordade beräkningen av ersättningsanslagen.

Utskottet.

De verkställda beräkningarna av medelsbehovet för nästa budgetår för reparation och underhåll av försvarets byggnadsbestånd hava baserats på de grunder, som i anslutning till uttalande av 1945 års riksdag under senare år tillämpats. Beräkningarna kunna alltså i princip godtagas.

Utskottet tillstyrker, att i enlighet med departementschefens förslag medel beräknas för bergrenings- och förstärkningsarbeten i centrala ammunitionsförråd ävensom i vissa andra i berg belägna lokaler. Ej heller har utskottet något att erinra mot att under flygvapnets delfond av fastighetsfonden uppföres en särskild delpost för bestridande av utgifter för vidtagna bränslebesparande åtgärder.

I sitt denna dag avgivna utlåtande över propositionen nr 112 angående redovisning av tillgångar och skulder m. m. vid örlogsvarvens marinverkstäder tillstyrker utskottet förslag om skyldighet för marinverkstäderna att erlägga hyra till försvarets fastighetsfond för den å fonden redovisade fasta egendom, som disponeras av verkstäderna. I enlighet härmed bör hyresinkomsten, som beräknats till 700 000 kronor, uppföras under den under marinens delfond av försvarets fastighetsfond upptagna anslagsposten till Diverse inkomster.

Vid sin granskning av den verkställda beräkningen i övrigt av den av Kungl. Maj:t föreslagna staten för försvarets fastighetsfond för nästa budgetår har utskottet icke funnit något härvidlag vara att erinra. Utskottet tillstyrker alltså det framlagda statförslaget, dock med den formella ändringen att rubriken Överskott att tillföras riksstaten utbyttts mot Överskott att tillföras riksstatens driftbudget. Det torde, såsom departementschefen förut satt, få ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva den jämkning av medlen mel-

lan de särskilda posterna, som inom ramen för respektive delfonders slutbelopp befinnes erforderlig.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna bilagda förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1947/48 (*bilaga*);

b) till *Ersättning till försvarets fastighetsfond* för budgetåret 1947/48 under fjärde huvudtiteln anvisa följande förslagsanslag, nämligen under

Arméns delfond	kronor	20 150 000
Marinens delfond	»	6 763 000
Flygvapnets delfond	»	11 757 000

Stockholm den 22 april 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 74.

Förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1947/48.

Inkomster.	Kronor
<i>A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:</i>	
1. Arméns delfond	20 150 000
2. Marinens delfond	6 763 000
3. Flygvapnets delfond	11 757 000
	38 670 000
<i>B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:</i>	
1. Arméns delfond	1 800 000
2. Marinens delfond	650 000
3. Flygvapnets delfond	400 000
	2 850 000
<i>C. Diverse inkomster:</i>	
1. Arméns delfond	415 000
2. Marinens delfond	742 000
3. Flygvapnets delfond	50 000
Summa	42 727 000
Utgifter.	
<i>A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:</i>	
1. Arméns delfond	10 185 000
2. Marinens delfond	3 055 000
3. Flygvapnets delfond	2 852 000
	16 092 000
<i>B. Avsättning till värdeminskningskonto:</i>	
1. Arméns delfond, förslagsvis	2 680 000
2. Marinens delfond, förslagsvis	950 000
3. Flygvapnets delfond, förslagsvis	3 230 000
	6 860 000
<i>C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:</i>	
1. Arméns delfond, förslagsvis	1 200 000
2. Marinens delfond, förslagsvis	100 000
3. Flygvapnets delfond, förslagsvis	225 000
	1 525 000
<i>Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:</i>	
1. Arméns delfond	8 300 000
2. Marinens delfond	4 050 000
3. Flygvapnets delfond	5 900 000
Summa	42 727 000